

Næringsminister Sylvia Brustad
Nærings- og handelsdepartementet
Einar Gerhardsens plass 1, Oslo
postmottak@nhd.dep.no

Kopi til:

Miljøvernminister Erik Solheim, postmottak@md.dep.no
Samferdselsminister Liv Signe Navarsete, postmottak@sd.dep.no

22.10.2008

Vedr. statens eierandel i SAS og selskapets klimaprofil.

Via media er vi gjort kjent med at SAS-sjefen har sendt brev (datert 15.10.08) til de nordiske regjeringene i et desperat forsøk på å få stoppet EUs planer om å innlemme flytrafikken i EUs nye kvotesystem fra 2012 slik det nå er foreslått.

Staten har en eierandel på 14,3 prosent i SAS, og Eierskapsmeldingen sier klart at de etiske retningslinjene for Statens Pensjonsfond også gjelder for selskaper der staten har eierandel direkte.

Dette påvirkningsarbeidet fra SAS er i strid med de etiske retningslinjene for Statens Pensjonsfond Utland. Som næringsministeren sikkert er kjent har Norges Bank valgt klima som en av to prioriterte etiske satsinger i sin dialog med selskaper som Pensjonsfondet har investert i¹. Klimasatsingen gjøres via utøvelse av aktivt eierskap overfor bedrifter som driver påvirkningsarbeid for å hindre innføring og gjennomføring av politiske tiltak mot klimagassutslipp.

I sitt brev ber SAS i praksis om å bli unntatt fra det regelverket som øvrig hjemlig industri i EU-landene vil måtte forholde seg til fra 2012. At klimaproblemet er globalt betyr ikke at man skal vente med tiltak til alle land gjennomfører samme type tiltak. I Kyoto-protokollen gjelder prinsippet om felles, men differensiert ansvar. Dette henspiller på at rike land må komme i gang først med utslippsreducerende tiltak, og at de må ta på seg de største forpliktelsene. At flytrafikken inn og ut av EU er underlagt andre regler enn flytrafikk mellom land som ikke har forpliktelser har ingen ting med

¹ I Norges Bank Investment Managements (NBIM) årsrapport 2007 heter det:

"Det kanskje viktigste selskapene kan gjøre for å bidra til å forhindre dramatiske miljøforandringer globalt, er å bidra til – eller i det minste unngå å bekjempe – de nødvendige politiske tiltakene. Vi vet at store selskaper spiller sentrale roller i utformingen av miljøpolitikk i flere land gjennom sin lobbying. At selskapene søker å påvirke myndighetene i slike spørsmål er i seg selv både naturlig og legitimt. Men en investor kan med rimelighet forvente at denne påvirkningen stemmer overens med investorenes interesse i å få på plass effektiv lovgivning som kan dempe risikoen for alvorlige negative økonomiske virkninger av klimaforandringer. På denne bakgrunn har NBIM innledet dialog med et utvalg av sine største porteføljeselskaper innen relevante sektorer, herunder noen av verdens største utslippere av klimagasser, om hvordan de gjennom sin strategi og sin lobbyvirksomhet søker å påvirke fremtidig klimalovgivning".

konkurranssevridning å gjøre, slik SAS hevder. Alle flyselskaper som opererer i og i tilknytning til EU-land vil bli underlagt de samme kostnadene. I dag er internasjonal flytrafikk gratispassasjer i klimakampen, i likhet med internasjonal skipstrafikk er de ikke en del av klimaavtalen.

Tidligere har SAS gått inn for å innlemme flytrafikken i kvotesystemet, men selskapet har nå snudd fordi den politiske behandlingen i EU ikke gikk slik selskapet hadde håpet og kalkulert med.

Vi vil også gjøre oppmerksom på at EU-kommisjonen har laget en konsekvensanalyse av forslaget, og behandlingen i EU har tatt høyde for det som samtlige fagfolk hevder, nemlig at gratiskvoter utvanner kvotesystemet. Å gi gratis utslippskvoter reduserer incentivene for flyselskapene til å redusere egne klimagassutslipp. Gratis kvoter er en urimelig overføring av fellesskapets ressurser til flyselskapene.

Det er svært grovt at SAS på denne måten driver aktiv lobbyvirksomhet mot klimaet. Presset fra SAS-ledelsen overfor regjeringen står i grell kontrast til klimamålsetningene internasjonalt og i EU-samarbeidet. Vi forventer derfor at eierskapsavdelingen i Næringsdepartementet tar opp denne saken med SAS, og sørger for at regjeringen gir uttrykk for at slik atferd er i strid med regjeringens mål om kutt i klimagassutslippene fra nasjonal og internasjonal luftfart, og at den norske staten, som sitter på en stor strategisk eierpost, vil at SAS skal fraholde seg å drive denne typen lobbyvirksomhet.

Vennlig hilsen
Framtiden i våre hender

Arild Hermstad
daglig leder